

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 4T/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323010815
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milena Jakubíková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323010815.1

Uznesenie

2
4T/83/2023

Okresný súd v Levice samosudcom JUDr. Milenou Jakubíkovou v trestnej veci obvineného A. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona, dňa 20.10.2023, takto

rozhodol:

2
4T/83/2023

Súd podľa § 241 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku s poukazom na § 214 odsek 1 Trestného poriadku p o s t u p u j e vec proti obvinenému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., K. D. č. XXX/X, pre skutok uvedený v obžalobe prokurátorky Okresnej prokuratúry Levice sp.zn. 1Pv 97/23/4402-39 zo dňa 18.07.2023 kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že

dňa 17.02.2023 v čase okolo 14.00 h v meste C. na ulici K. D. XXX/X v byte nachádzajúcom sa na X. Poschodí počas rodinnej hádky fyzicky napadol svoju manželku A. B. tak, že po tom, ako mu ona dala počas hádky v návale hnevu facku, chytil ju a ťahal za ruku na gauč, pričom ju jedenkrát udrel päťou ruky do ľavej oblasti chrbta, po čom poškodená padla na gauč, čím jej spôsobil pomliaždenie ľavej bedrovej oblasti ľahkého stupňa a pomliaždenie pravej temennej oblasti hlavy ľahkého stupňa s obmedzením na bežnom spôsobe života do 7 dní, a následne sa jej slovne vyhrážal „zabitím nožom, rozporcovaním na drobné kúsky, následným nahádzaním do vreca a vyhodením do kontajnera“, čím u A. B. vyvolal strach o svoj život a zdravie uskutočnením týchto vyhrážok,

Okresnému úradu v Leviciach, ktorý by ju mal prejednať ako priestupok.

odôvodnenie:

6
4T/83/2023

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Levice podala dňa 20.07.2023 na Okresný súd Levice pod č. 1Pv 97/23/4402 obžalobu na obvineného A. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť skutkovom základe, ktorý je uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Podľa § 241 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s výnimkou obzvlášť závažného zločinu, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hornou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 214 odsek 1.

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Samosudca preskúmal obžalobu, vyšetrovací spis týkajúci sa veci podľa § 350 Trestného poriadku a zistil nasledovné :

Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach, odboru poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Šahy zo dňa 17.02.2023 pod ČVS: ORP-153/X-SA-LV-2023 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona. Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Leviciach, odboru poriadkovej polície, Obvodné oddelenie PZ Šahy zo dňa 18.02.2023 pod ČVS: ORP-153/X-SA-LV-2023 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie A. B. pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona, ktoré bolo obvinenému doručené dňa 18.2.2023, voči ktorému sťažnosť nepodal. Dňa 15.05.2023 bol obvinený upozornený na zmenu právnej kvalifikácie skutku tak, že skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie bude posudzovaný ako prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona.

Obvinený A. B. pri výsluchu pred príslušníkom PZ v prípravnom konaní –uviedol, že dňa 17.2.2023 poobede bol doma so svojou ženou a malým synom, pozerali televízor a on popíjal pivo. Vypil asi 4 alebo 5 pív a vtedy mu manželka začala vyčítať, že stále pije a aby s tým prestal. Došlo k slovnej hádke medzi ním a manželkou a následne ho manželka udrela päťou do tváre a potom mu dala ešte aj facku. Bola nahnevaná a on ju vtedy udrel jedenkrát päťou do brucha a začala plakať. Manželka sedela na gauči a začala kričať o pomoc, on už však nič neurobila a odišiel do druhej izby. O chvíľu na to prišiel jeho svokor a manželka so synom odišla z bytu. Následne prišli policajti a zobrali ho na oddelenie. Uviedol, že svojej manželke sa nevyhrážal ani teraz ani v minulosti a nikdy by jej neublížil, pretože ju miluje. Nerozumie prečo sa to stalo, trávili spolu celý týždeň a nebol žiaden problém. Priznal, že asi pred rokom jej dal facku a vtedy to riešila polícia. Svoje konanie oľutoval.

Poškodená A. B., manželka obvineného po začatí trestného stíhania pri výsluchu pred príslušníkom PZ uviedla, že sa dňa 17.2.2023 jej manžel A. B. doma popíjal alkohol a potom ako mu vytkla, aby nepil, došlo k hádke, manželovi dala facku a on ju následne udrel do chrbta, spadla na gauč, kde si udrela hlavu a následne sa jej manžel začal vyhrážať, že ju rozporcuje, hodí do kontajnera a môže byť rada, že má dobrú náladu lebo by ju mohol hocikedy zabiť. Z obavy napísala svojej susede E. B., aby kontaktovala políciu a tá zavolať aj jej otca F. E.. Po príchode polície bola prevezená do nemocnice na ošetrovanie. Cítila sa ohrozená zo strany manžela, nakoľko sa jej vyhrážal viackrát a pred rokom a pol ju aj fyzicky napadol. Poškodená po vznesení obvinenia jej manželovi využila svoje právo podľa §130 ods. 1 Trestného poriadku, a odmietla k veci vypovedať, nakoľko by vypovedala voči svojmu manželovi.

Svedok F. E., otec poškodenej A. B., po vznesení obvinenia využil svoje právo v zmysle § 130 odsek 2 Trestného poriadku a odmietol vypovedať, nakoľko obvinený je jeho zať a preto je blízkou osobou v rodine.

Svedkyňa E. B., suseda poškodenej uviedla, že dňa 17.2.2023 niekedy po 13.00 h počula hádku od B., ale presné slová nepočula a za pár minút počula kričať A. B. slová „Pomóc, pomóc“. Potom dostala od poškodenej na Messenger správu, aby zavolať políciu. Informovala otca poškodenej, že počula jeho

dcéru volať o pomoc a kázala jej volať políciu, čo aj urobila. Naďalej počula z bytu poškodenej hádku, ale presné slová nerozumela a počula plať poškodenej. Potom na zvonček zazvonil otec poškodenej a vpustila ho do bytovky. Svedkyňa tiež uviedla, že v minulosti počula z bytu B. hádky, ale slovám nikdy nerozumela. Poškodená sa jej dávnejšie sťažovala, že by chcela od obvineného odísť.

Z fotokópii lekárskej správy z urgentného príjmu chirurgie NsP Levice zo dňa 17.2.2023 o 19:26 hod., ktorú vystavila D. G. F., vyplýva, že poškodená prišla na vyšetrenie kvôli tomu, že ju manžel napadol päšťami do oblasti ľavej obličky, hlavu jej udril o gauč, udáva ružové sfarbenie moču, iné ťažkosti neuvádza, bola privezená RZP, v bezvedomí nebola. Diagnostický záver: edém perirenálneho tuku v okolí ľavej obličky po brachiálnom násilí, bez zreteľných traumatických zmien parenchýmu obličky či okolitej tekutinovej kolekcie charakteru hematómu.

Z lekárskej správy zo dňa 20.2.2023 vystavenej D. G. F. vyplýva, že u poškodenej bola zistená diagnóza – pomliaždenie v oblasti ľavej obličky, kontúzia hlavy, pacientka uviedla, že ide o napadnutie cudzou osobou. Predpokladanú dobu liečenia či práceneschopnosti lekárka neurčila. Úraz ohodnotila ako stredne ťažký.

Súčasťou vyšetrovacieho spisu je aj znalecký posudok MUDr. Luciana Šuplatu, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia. Z tohto znaleckého posudku vyplýva, že poškodená utrpela pri predmetnej udalosti dňa 17.2.2023 zranenia, a to pomliaždenie ľavej bedrovej oblasti ľahkého stupňa a pomliaždenie pravej temennej oblasti hlavy ľahkého stupňa. Tieto zranenia podľa vyjadrenia znalca mohli byť spôsobené tak, ako vo svojej výpovedi opísala poškodená. Dobu liečenia týchto zranení znalec stanovil v trvaní do 7 dní a nakoľko bola poškodená v čase incidentu na materskej dovolenke, práceneschopnosť vystavená nebola. Obvyklé obmedzenie na bežnom spôsobe života poškodenej podľa znalca spočívalo vo vylúčení ťažšej fyzickej námahy a športovania v trvaní do 7 dní, poškodená nebola počas tejto doby odkázaná na nevyhnutnú pomoc inej osoby v úkonoch dennej potreby a hygieny.

Vo veci bolo nariadené aj znalecké dokazovanie na vyšetrenie duševného stavu obvineného, ktoré vykonal a znalecký posudok vypracoval MUDr. Marek Zelman, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obvinený netrpel ani v čase skutku, ani v čase vyšetrenia žiadnou duševnou chorobou. V čase spáchania skutku išlo u obvineného o stav jednoduchej opitosti, klinické prejavy patologickej opitosti zistené neboli. Rozpoznávacie schopnosti obvineného boli v čase skutku plne zachované, mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť.

Obvinený A. B. má v registri trestov jeden záznam, a to odsúdenie Okresným súdom Veľký Krtíš zo dňa 30.6.2004, odsúdený sa osvedčil dňa 26.9.2005, hľadá sa na neho akoby nebol odsúdený. Z lustrácie v systéme AVÍZO vyplýva, že obvinený nie je v súčasnosti trestne stíhaný. Zo správy H. C. vyplýva, že obvinený má trvalý pobyt na adrese C., I. XXX/X, komisiou verejného poriadku prejednávaný nebol. V ústrednej evidencii priestupkov má obvinený evidovaných šesť záznamov, päť z nich je spáchaných na úseku dopravy. V evidencii má aj priestupok zo dňa 4.9.2021 kedy sa mal hrubo správať voči svojej manželke, a to tak, že ju jedenkrát udril otvorenou dlaňou do oblasti tváre, čím jej nespôsobil žiadne zranenia vyžadujúce si lekárske ošetrenie.

Podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona, kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

Podľa § 156 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona, odňatím slobody na jeden rok až tri roky sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku na chránenej osobe.

Podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona, kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený je stíhaný za trestnú činnosť, ktorá má napĺňať znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa

§ 14 odsek 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona súd sa zaoberal materiálnym korektívom v zmysle § 10 odsek 2 Trestného zákona.

Závažnosť prečinu musí byť zvažovaná pri rozhodovaní o každom čine vykazujúcom formálne znaky prečinu. Pri určení závažnosti prečinu je potrebné skúmať materiálny znak (materiálny korektív), ktorý je daný súborom viacerých skutočností, ktoré treba v každom jednotlivom prípade zvážiť ako jeden celok. Tento materiálny znak je určený spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami za ktorých bol čin spáchaný a mierou zavinenia páchatela.

Podľa § 10 odsek 1 Trestného zákona prečin je

- a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo
- b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 10 odsek 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno d/ zák. č. 372/1990 Zb.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov priestupku proti občianskemu spolunažívaniu sa dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

Hranicou medzi priestupkom a prečinom je tzv. materiálny korektív. Materiálny korektív je špecifikom trestného práva, ktoré má zabezpečiť dodržiavanie zásady „Ultima ratio“ (trestné právo a jeho sankcie majú byť až posledným možným spôsobom šetrenia a trestania, ak vzhľadom na okolnosti iné mechanizmy nemôžu byť použité).

Aby skutok bol trestným činom, v danom prípade prečinom, je potrebné, aby boli naplnené tak formálne, ako i materiálne podmienky trestného činu. O prečine nemožno hovoriť, ak sú síce naplnené konaním páchatela formálne podmienky prečinu, avšak nie je splnená aj materiálna podmienka prečinu, t.j. jeho závažnosť, pričom musí byť v prípade páchatela vyššia než nepatrná.

Trestný zákon okrem formy zavinenia ustanovuje aj skúmanie závažnosti trestného činu, ktorá je jeho materiálnou stránkou. Závažnosť je zadaná ako taxatívny výpočet okolností potrebných na posúdenie vymedzenia prečinu (§ 10 ods. 2). Týmito okolnosťami sú spôsob spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia a pohnútky. Spravidla ide o premenlivé pojmy, ktorých zistenie je podstatné pre rozhodnutie o čine. Ak ich posúdením je závažnosť činu nepatrná, nejde o prečin. V takomto prípade negatívneho vymedzenia prečinu z hľadiska závažnosti prichádza v rámci trestného stíhania voči konkrétnemu obvinenému do úvahy postúpenie veci alebo zastavenie trestného stíhania.

Posúdenie, či konanie obvineného spočívalo v údere päťou ruky do ľavej oblasti chrbta poškodenej pričom poškodená spadla na gauč naplnilo formálne znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona alebo naopak jednalo sa o menej závažné konanie majúce znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 Zákona o priestupkoch závisí od mnohých okolností, ktoré musí súd nutne zohľadňovať, kedy musí skúmať aj existenciu materiálneho korektívu uvedeného v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona. Predovšetkým súd bral do úvahy znalecké dokazovanie, ktoré potvrdilo, že zranenia poškodenej, ktoré utrpela pri incidente s obvineným si nevyžiadali dobu liečenia presahujúcu 7 dní a taktiež skutočnosť, že poškodená nebola nejako výraznejšie obmedzená v bežnom spôsobe života, neužívala žiadne lieky, nebola odkázaná na pomoc inej osoby a zranenie jej nespôsobilo trvalé následky alebo nejaké zdravotné komplikácie.

Čo sa týka konania obvineného, ktoré malo spočívať v slovnom vyhrázaní poškodenej „zabitím nožom, rozporcovaním na drobné kúsky, následným nahádzaním do vreca a vyhodnením do kontajnera“ súd má za to, že vykonaným dokazovaním nebolo dostatočne preukázané, že by sa obvinený vyhrážal poškodenej smrťou, ťažkou ujmu na zdraví alebo inou ťažkou ujmu takým spôsobom, ktorý by mohol vzbudiť dôvodnú obavu z naplnenia vyhrážok. Pri prečine nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Trestného zákona je nevyhnutné posudzovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu, spoločné sprá-

vanie páchatel'a a obeť pred spáchaním a po spáchaní činu nevynímajú. Obvinený pri výsluchoch poprel skutočnosť, že by sa poškodenej nejakým spôsobom vyhrážal. Poškodená pri prvej výpovedi pred povereným príslušníkom PZ tvrdila, že sa jej mal obvinený vyhrážať uvedeným spôsobom bezprostredne po údere päťou a teda v byte, neskôr pri výsluchu dňa 31.5.2023 k veci odmietla vypovedať v zmysle § 130 ods.1 Trestného poriadku, nakoľko by vypovedala voči svojmu manželovi. Svedok – F. E., otec poškodenej, ktorý prišiel do bytu do svojej dcéry na základe telefonátu svedkyne B., ktorá ho privolala, potom ako počula volať poškodenú o pomoc, po vznesení obvinenia tak ako aj poškodená odmietol k veci vypovedať v zmysle § 130 ods.2 Trestného poriadku, nakoľko obvinený je jeho zaťom. Poškodená síce vo svojej výpovedi tvrdila, že sa jej mal obvinený vyhrážať podobným spôsobom pravidelne, avšak nikdy toto vyhrážanie sa nenahlásila, a teda súd má za to, že údajné vyhrážanie obvineného nebolo takej intenzity, že by u poškodenej vzbudilo dôvodnú obavu. Ani svedkyňa E. B. nepotvrdila, že by počula vyhrážky zabitím alebo inou ťažkou ujmu obvineného voči poškodenej, len potvrdila, že počula z ich bytu hádky.

Súd po preskúmaní veci v zmysle § 10 odsek 2 Trestného zákona, a teda spôsobu vykonania činu a jeho následkov, okolností, za ktorých bol čin spáchaný, miery zavinenia a pohnútky páchatel'a (obvineného) musí konštatovať, že závažnosť tohto činu je nepatrná. Súd posudzoval konanie obvineného, ktoré podľa skutkového stavu malo napĺňať jednak znaky prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona v štádiu pokusu a jednak znaky prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona v širších súvislostiach, najmä predchádzajúcej hádke manželov.

Možno konštatovať, že v tomto prípade išlo o neprimeranú reakciu obvineného po predchádzajúcej hádke a údere od poškodenej, avšak jeho konanie nenaplnilo materiálnu stránku trestného činu. Preukázaným konaním obvineného voči poškodenej došlo k ujme na zdraví, avšak nie takej intenzity, aby konanie obvineného mohlo byť subsumované pod skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona. Za ublíženie na zdraví sa považuje také poškodenie zdravia, ktoré si vyžiada čas trvania liečenia zvyčajne viac ako sedem dní. Konanie obvineného spočívajúce vo vyhrážaní sa poškodenej zabitím nebolo dostatočne preukázané a v podstate ide o tvrdenie poškodenej proti tvrdeniu obvineného.

V tejto súvislosti treba poukázať na zásadu chápania trestnej represie ako „ultima ratio“ orgánmi aplikácie práva, t.j. orgány činné v trestnom konaní a súdy by mali dať prednosť uplatňovaniu mimotrestnej zodpovednosti pred postihom podľa predpisov trestného práva. Princíp „ultima ratio“ má funkciu subsidiárnu, ktorá spočíva v tom, že právne predpisy z oblasti trestného práva majú byť používané len vtedy, ak použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy alebo ich použitie je zjavne neúčelné.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, najmä s poukazom na odmietnutie poškodenej vypovedať voči svojmu manželovi, z doposiaľ vykonaného dokazovania nie jednoznačne preukázané, že obvinený sa poškodenej vyhrážal takým spôsobom, aby svojím konaním naplnil znaky prečinu nebezpečného vyhrážania. Ujma na zdraví, ktorú obvinený preukázateľne spôsobil poškodenej nebola takej závažnosti, ktorú by bolo možné považovať za vyššiu ako nepatrnú, a preto v danom prípade nejde o trestný čin, ale môže ísť o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 Zák. č. 372/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že konanie obvineného nenaplnilo svojou závažnosťou skutkovú podstatu žalovaného trestného činu - prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) v štádiu pokusu Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 Trestného zákona, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia a vec postúpil na prejednanie priestupku.

Poučenie:

6

4T/83/2023

Proti tomuto uzneseniu môže podať sťažnosť prokurátor do 3 pracovných dní od oznámenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 4T 83/2023.